

NUMIZMATIČKE INFORMACIJE

SERIJA MEDALJA ZAGREB – ARENA ZAGREB

Hrvatski novčarski zavod d.o.o., Zagreb, Savska cesta 31, izdao je i proizveo u seriji medalja grada Zagreba i medalju pod nazivom “ARENA ZAGREB”. Autor likovnog oblikovanja jest akademski kipar Stjepan Divković.

Na licu medalje prikazana je vizura Arene Zagreb u pogledu sa strane, kao moderno građevinsko-arhitektonsko rješenje, u svakom pogledu dominantno u Novom Zagrebu. Građevina je prikazana u polumat i mat izvedbi na poliranoj podlozi.

Dolje uz rub natpis je velikim latiničnim slovima: “ARENA ZAGREB”. Na naličju je medalje pogled iz ptičje perspektive na unutrašnjost objekta – dakako primarno sportskoga (u sredini su orisi rukometnog igrališta) s uokolo prikazanim tribinama – sjedalima i prolazima.

U gornjem dijelu uz rub natpis je “HRVATSKA 2009.”.

Iskovane su tri različite medalje po vrsti materijala i veličini medalja:

a) zlatna medalja, mase 3,49 grama, stupnja čistoće zlata 986/1000, promjera 20,00 mm, kovana u tehnici polirane ploče;

b) zlatna medalja, mase 31,103 grama, stupnja čistoće zlata 999,9/1000, promjera 37,00 mm, kovana u tehnici polirane ploče; naklada je 33 komada;

c) srebrena medalja, mase 31,103 grama, stupnja čistoće srebra 999/1000, promjera 37,00 mm, kovana u tehnici polirane ploče.

Član Uprave HNZ-a
Ivan Marić, dipl. ing.

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE – ZAGREB

Hrvatski novčarski zavod d.o.o., Zagreb, Savska cesta 31, izdao je i proizveo u seriji hrvatskih gradova medalju Zagreba - Hrvatsko narodno kazalište.

Autor likovnog oblikovanja medalje akademski je kipar Stjepan Divković.

Lice medalje predstavlja zgradu Hrvatskoga narodnoga kazališta u Zagrebu u pogledu sa sjeveroistočne strane. Gore uz rub s lijeva na desno natpis je velikim latiničnim slovima: "HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE", a dolje "ZAGREB". Osnovna ploha visoko je polirana, a sve je ostalo matirano.

Nacrti za izgradnju zgrade naručeni su od poznatih bečkih arhitekata Ferdinanda Fellnera i Hermana Helmera. U samo šesnaest i pol mjeseci kazalište je dovršeno točno prema planu, i svečano otvoreno 14. listopada 1895., u prisutnosti kralja Franje Josipa I., koji je izveo simbolični završni udarac na balkonskoj ogradi iznad glavnog ulaza srebrenim čekićem, koji je izradio kipar Robert Frangeš Mihanović za tu priliku. Neobarokna zgrada Hrvatskoga narodnoga kazališta u Zagrebu okružena je brojnim zgradama visoke spomeničke vrijednosti, koje reprezentiraju hrvatsku arhitekturu s kraja 19. i početka 20. stoljeća.

Naličje medalje prikazuje svečani zastor Hrvatski preporod /preporod hrvatske književnosti i umjetnosti/, slavljenje hrvatske dramatike i lirike. Naslikao ga je veliki hrvatski slikar Vlaho Bukovac, a izrađen je za svečano otvorenje nove kazališne zgrade 1895. godine. Zastor je nastao na inicijativu prvog intendant Stjepana Miletića, vođenog idejom o slikovnom objedinjenju dvaju najvažnijih hrvatskih kulturnih središta, gradova Dubrovnika i Zagreba, i njihovih kulturnih naslijeđa. Na slici su prikazane znamenite osobe društveno-političkog i kulturnoga života Hrvatske 19. stoljeća, koje dolaze u poklonstvo najvećem hrvatskom renesansnom pjesniku, Dubrovčaninu Ivanu Gunduliću.

Bukovčev zastor ubrzo je postao svojevrsnim kulturnim simbolom ideje svehrvatskog zajedništva. Nakon stogodišnje uporabe, 1999. godine zamijenjen je kopijom, koju su izradili akademski kipari Ivica Šiško i Eugen Kokot sa suradnicima.

Posebnost je te medalje u tome što je kipar motiv svečanoga zastora, zapravo slike, prikazao u novom mediju kiparske tehnike – forme male plastike, rekao bih, vrlo uspješno i vjerodostojno, igrajući se različitim nijansama gradacije matiranih površina. Jedino na dnu medalje na poliranoj plohi uz signaturu autora jest i godina kovanja 2009.

Iskovane su tri različite medalje po vrsti materijala i veličini medalja:

a) zlatna medalja, mase 3,49 grama, stupnja čistoće zlata 986/1000, promjera 20,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče; naklada je ne više od 3000 komada;

b) zlatna medalja, mase 31,103 grama, stupnja čistoće zlata 999,9/1000, promjera 37,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče; naklada je 33 komada;

c) srebrena medalja, mase 31,103 grama, stupnja čistoće srebra 999/1000, promjera 37,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče; naklada je ne više od 1000 komada.

Član Uprave HNZ-a
Ivan Marić, dipl. ing.

MEDALJA KARLOVAC

Hrvatski novčarski zavod d.o.o., Zagreb, Savska cesta 31, izdao je i proizveo u seriji medalja hrvatski gradovi i medalju „Grad Karlovac“.

Autor likovnog oblikovanja medalje jest akademski kipar Damir Mataušić.

Na licu medalje prikazana je gradska jezgra u obliku šesterokrake zvijezde, podignuta u 16. stoljeću, koju uokviruju četiri rijeke koje izvire iz ruba medalje i teku oko gradske jezgre te je Karlovac poznat i kao grad koji leži na četiri rijeke.

Karlovac je križište najvažnijih prometnica koje povezuju primorsku i panonsku Hrvatsku. Uz povijesne ceste Karolinu (Karlovac - Bakar, građena 1726.-1733. g.), Josefinu (Karlovac - Senj, 1775.-1779.) i Lujzijanu (Karlovac - Rijeka, 1805.-1813.), kroz Karlovac prolazi i suvremena autocesta koja povezuje srednju Europu i podunavske zemlje s Jadranskim morem.

Gore je natpis „GRAD“, a dolje „KARLOVAC“. Lijevo je upisana godina „1579.“ – početak gradnje karlovačke tvrđave, koja se bilježi kao rođendan grada 13. srpnja 1579. Desno je upisana godina „1871.“ kao godina kad je Karlovac postao „slobodnim kraljevskim gradom“ – izdanom bulom austrijskog nadvojvode Karla.

Lijevo dolje od bedema signatura je autora, a desno je naznačena godina kovanja „’09.“. Unutrašnjost zidina, ulice i parkovi, visoko su polirane plohe, kao i rijeke, a osnovna ploha medalje izvan zidina i rub medalje izrađeni su u polusjajnoj plohi.

Naličje medalje predstavlja grb grada Karlovca.

Vanjski ukrasni okvir grba, sirene sa strane od struka na gore i rub medalje izrađeni su u mat izvedbi, a sve ostalo na grbu, donji dio sirena zajedno s osnovnom plohom visoko su polirane površine.

Iskovane su tri različite medalje po vrsti materijala i veličini medalje:

- a) zlatna medalja, mase 3,49 grama, stupnja čistoće zlata 986/1000, promjera 20,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče;
- b) zlatna medalja, mase 31,103 grama, stupnja čistoće zlata 999,9/1000, promjera 37,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče; naklada je 33 komada;
- c) srebrna medalja, mase 24,00 grama, stupnja čistoće srebra 925/1000, promjera 37,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče.

Član Uprave HNZ-a
Ivan Marić, dipl. ing.

SERIJA MEDALJA ZAGREB “ZAVJETNA CRKVA SVETA MATI SLOBODE”

Hrvatski novčarski zavod d.o.o., Zagreb, Savska cesta 31, izdao je i proizveo u seriji medalja grada Zagreba i medalju pod nazivom “Zavjetna crkva Sveta mati slobode” u Zagrebu.

Autor likovnog oblikovanja jest akademski kipar Kuzma Kovačić.

Na licu medalje prikazana je zavjetna crkva Sveta mati slobode, gledano s istočne strane na svetište.

Uz rub medalje gore s lijeva na desno na poliranoj podlozi velikim latiničnim slovima ispisan je tekst "Zavjetna crkva Sveta mati slobode".

Crkva je izvedena u polusjajnoj izvedbi, prirodni pejzaž na kojem je izgrađena crkva izveden je u matiranoj izvedbi, a na njegovoj se podlozi nalazi upuštenim slovima upisano "ZAGREB", i ispod godina "2009."

Na naličju medalje prikazano je središte liturgijskoga prostora, oltarni reljef "Proslava", oko kojega se okuplja vjernički puk na slavlju otajstva spasenja, te kenotaf s imenima 15840 palih branitelja. Središnji je lik Krist Uskrsli, prikazan kao Pobjednik i Svevladar. Na gornjem dijelu medalje iznad reljefa "Proslave" uz rub medalje s lijeva na desno ispisan je tekst "MARTYRIBUS PRO PATRIA CROATIA IN CHRISTO RESURRECTURIS" (mučenicima za domovinu Hrvatsku, koji će u Kristu uskrsnuti), a ispod reljefa "Proslave" na poliranoj podlozi u sredini ispisan je tekst u dva retka jednom ispod drugoga: "RELJEF", "POBJEDE".

Zavjetna crkva Sveta mati slobode u Zagrebu počela je nicati u Domovinskom ratu, na mjestu na kojemu je hrvatski puk molio krunicu u zagovor Blažene Djevice Marije, da sačuva od povijesnoga zaborava ime svakoga hrvatskoga branitelja koji je darovao život za domovinu.

Ideju o izgradnji zavjetne crkve, kojoj je ime odabrao zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić, nadahnut drevnim litanijama Majke Božje Trsatske, pokrenuo je selezijanac don Petar Šimić.

Iskovane su tri različite medalje po vrsti materijala i veličini medalja:

a) zlatna medalja, mase 3,49 grama, stupnja čistoće zlata 986/1000, promjera 20,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče; naklada je ne više od 3000 komada;

b) zlatna medalja, mase 31,103 grama, stupnja čistoće zlata 999,9/1000, promjera 37,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče; naklada je 33 komada;

c) srebrena medalja, mase 31,103 grama, stupnja čistoće srebra 999/1000, promjera 37,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče; naklada je ne više od 1000 komada.

Član Uprave HNZ-a
Ivan Marić, dipl. ing.

MEDALJE "BLEIBURG I KRIŽNI PUTOVI"

Hrvatski novčarski zavod d.o.o., Zagreb, Savska cesta 31, izdao je i proizveo seriju medalja u "ČAST I SLAVU ŽRTVAMA BLEIBURGA I KRIŽNIH PUTOVA HRVATSKOGA NARODA 1945."

Autor likovnog oblikovanja medalja jest akademski kipar Damir Mataušić.

Na licu medalje "Bleiburg i križni putovi" prikazi su četiriju paraboličnih crta – putova, koji se međusobno križaju i ujedno razdvajaju osnovnu plohu na četiri konkavna i četiri konveksna kvadranta koji su simbol križa i simbol povijesnoga putovanja kroz patnju u vjeri. Parabolični putovi u mat izvedbi, koji se u sredini križaju, simbol su Križnoga puta, ali i uzništva, bodljikave žice i pletera. Konkavne i konveksne plohe u poliranoj su izvedbi.

Rub je medalje uzdignut i proširen u mat izvedbi i na njemu je upuštenim latiničnim velikim slovima s lijeva na desno ispisano “U ČAST I SLAVU ŽRTVAMA BLEIBURGA I KRIŽNIH PUTOVA HRVATSKOGA NARODA 1945.”.

Naličje medalje čini tekst: AKO VAM JE TEŽAK STIJEG ČESTITOSTI, UTAKNITE GA U ZEMLJU GDJE POČIVAJU NAŠE KOSTI – MI ĆEMO GA DRŽATI”, uzet iz knjige “KRILATO DIJETE” – pjesma “PORUKA HRVATSKIM SINOVI I KĆERIMA”, kojoj je autor književnik Božidar Prosenjak iz Zagreba.

Tim tekstom, kako je to kipar Damir Mataušić i likovno oblikovao, zapravo sve žrtve simbolički dobivaju svoj grob, konačno mjesto spokoja, svoj križ i svijeću, svoj vječni plamen. Tako su slova T postala križevi, a slova I plamen svijeća, te raštrkana tekstem prikazuju raštrkanost neobilježenih grobova.

Poruka naličja medalje spaja žrtve Bleiburga i Križnoga puta sa suvremenim naraštajima te sa svima koji se žrtvuju za ideale slobode, pravde i istine.

Hrvatski novčarski zavod d.o.o. iskovao je sljedeće medalje:

- a) zlatna medalja, mase 3,49 grama, stupnja čistoće zlata 986/1000, promjera 20,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče;
- b) zlatna medalja, mase 31,103 grama, stupnja čistoće zlata 999,9/1000, promjera 40,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče; naklada je 33 komada;
- c) srebrna medalja, mase 33,63 grama, stupnja čistoće srebra 925/1000, promjera 40,00 mm, u tehnici kovanja polirane ploče;
- d) medalja izrađena od tombaka, promjera 70,00 mm, u dvije različite izvedbe površinske obrade i zaštite:
 - tombak patiniran srebrenom patinom i brončanom patinom,
 - tombak brončano patiniran.

Član Uprave HNZ-a
Ivan Marić, dipl. ing.

SREBRENA MEDALJA "15. GODIŠNJICA RADA HNZ-a"

Hrvatski novčarski zavod d.o.o., Zagreb, Savska cesta 31, izdao je i proizveo prigodnu srebrnu medalju, vezanu uz obilježavanje 15. godišnjice rada HNZ-a.

Autor likovnog oblikovanja lica medalje jest akademski kipar Damir Mataušić.

Autor naličja medalje jest akademski kipar Kuzma Kovačić.

Srebrna medalja mase je 33,63 grama, stupnja čistoće srebra 925/1000, promjera 40,00 mm, izrađena u tehnici kovanja polirane ploče.

Autor lica medalje svojim vizionarskim kompozicijskim skladom, koristeći logotip HNZ-a, dakako i rub prikazanih medalja, vjerodostojno i likovno vrlo lucidno izrazio je prigodu na koju se medalja odnosi.

Na poliranoj osnovnoj plohi prikazane su tri medalje, gore lijevo medalja srednje veličine u perspektivi prikazuje novu proizvodnu halu u Kerestincu, Svetonedeljska 2, u Svetoj Nedelji, pa na rubu te medalje utisnutim slovima piše "SVETA NEDELJA", naznačujući tako novu lokaciju na koju se preselio Hrvatski novčarski zavod.

Na drugoj najmanjoj prikazanoj medalji u perspektivi, gore desno, prikazan je logotip HNZ-a s prikazom kune koja trči u lijevo i na rubu medalje naznačene su godine "1994.", "2009." kao godina puštanja Zavoda u rad i godina "2009." za 15 godina rada.

Ispod ove dvije medalje nalazi se prikaz treće najveće medalje, također u perspektivi, gdje je na poliranoj podlozi te medalje u sredini naznačena pločica motornih vozila RH s naznakom HNZ, grb RH i 15.-G, a na rubu medalje natpis je "HRVATSKI NOVČARSKI ZAVOD", te se i tako naznačuje da je HNZ-u 15. godina rada.

Na naličju medalje prikazana je u središtu grančica lipe u cvatu, a oko nje su prikazana lica i naličja optjecajnoga kovanog novca Republike Hrvatske.

Član Uprave HNZ-a
Ivan Marić, dipl. ing.